מרכז רפואי כרמל עיש ליידי דייויס
The Lady Davis CARMEL MEDICAL CENTER
HAIFA - ISRAEL

מקבוצת כללית

מנהיגות תפעולית רב-מקצועית וניהול סיכונים פרואקטיבי להבטחת מעבר בטוח של מטופלים ומחלקות בעת חירום

מובילים: אליעד מודיאנו, ליאת ברגמן רסקין, ויטלי יורין, ד"ר עדי קיברי, ד"ר תמר עציוני-פרידמן

מבוא

במהלך מבצע "שאגת הארי" העביר המרכז הרפואי כרמל, בית חולים שלישוני המונה כ-500 מיטות, כמעט מחצית מפעילות האשפוז שלו אל המתחם הממוגן התת קרקעי של המרכז הרפואי רמב"ם, תוך שמירה על אחריות קלינית וניהולית עצמאית. החזרת המטופלים עם סיום הלחימה היוותה מעבר ארגוני מורכב, אשר חייב שמירה על בטיחות המטופל והבטחת רצף טיפולי.

מטרה

הערכת השימוש במתודולוגיית FMEA (Failure Mode and Effects Analysis) לצורך תמיכה בהעברה בטוחה של בית חולים במהלך מצב חירום, תוך התמקדות ברצף הטיפול, זרימת המידע והשליטה התפעולית.

שיטות

בוצע מחקר פרוספקטיבי לשיפור איכות, שבמסגרתו יישם צוות רב-מקצועי מתודולוגיית FMEA טרם העברת המטופלים. תהליך המעבר חולק לארבעה שלבים: הכנה בבית החולים, פירוק במתחם התת-קרקעי, העברת מטופלים וציוד, וקבלה מחדש בבית החולים. עבור כל כשל פוטנציאלי הוערכו חומרה, שכיחות ויכולת גילוי לצורך חישוב ציון תיעדוף סיכונים (RPN). בהתאם לממצאים גובשה תוכנית התערבות. מדדי התוצאה כללו אירועי בטיחות מטופל אשר הוגדרו מראש, נפילות, אירועי החייאה, קבלות בלתי מתוכננות ליחידה לטיפול נמרץ בתוך 24 שעות, העברה צולבת של חיידקים עמידים (MDRO) ומשוב ממנהלי המחלקות.

תוצאות

במהלך 55 ימי פעילות בתנאי חירום אושפזו במתחם התת-קרקעי 843 מטופלים, מתוכם 84 הועברו בחזרה לבית החולים בשלושה גלי העברה. ניתוח ה- FMEA זיהה חמישה תחומי סיכון מרכזיים: תקשורת והעברת מידע, רשומה רפואית ותרופות, תיאום תפעולי, כוח אדם וניטור קליני. בהתאם הוטמעו בקרות ייעודיות שכללו צוות מעבר, ניטור דיגיטלי בזמן אמת, Handoff מובנה, הבטחת רציפות הרשומה הרפואית ופרוטוקול מטופל בסיכון. הערכת מנהלי המחלקות הדגימה 86% שביעות רצון, שיפור בשליטה הלוגיסטית ורציפות מידע מלאה ללא פערים קליניים או תרופתיים. לא זוהו אירועי בטיחות, נפילות, אירועי החייאה, קבלות בלתי מתוכננות לטיפול נמרץ, העברה צולבת של MDRO או הידרדרות קלינית חריפה הקשורה למעבר.

מסקנות

יישום פרואקטיבי של מתודולוגיית FMEA בשילוב מנהיגות תפעולית רב-מקצועית, אפשר מעבר מניהול משברים תגובתי לניהול סיכונים מונע במהלך העברה מורכבת של בית חולים בתנאי מלחמה. הבקרות שהוטמעו סיפקו רשת ביטחון קלינית ותפעולית, אשר תרמה להעברה בטוחה ויעילה של מטופלים ומחלקות, תוך שמירה על רציפות הטיפול, בטיחות המטופלים והיציבות הארגונית לאורך כל התהליך.